

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران
صاحب امتیاز و مدیر مسئول: مهدی رحمانیان
نشانی: میدان آرژانتین، خیابان زاگرس، پلاک ۹، ساختمان شرق، طبقه همکف
تلفن: ۸۸۶۵۴۳۹۱-۲ نامبر: ۸۸۸۸۰۰۷۱۹-۱ تلفن آگهی‌ها: ۸۸۶۵۸۵۷۵
امور مشترکین: تلفن: ۲۲-۸۸۸۱۴۳۳
توزیع: شرکت پیام‌رسان پیروز تلفن: ۵-۶۶۱۸۳۱۳۰
چاپ: گلریز تلفن: ۶۶۸۰۶۲۷۶
www.sharhnewsaper.ir

تهران : اذان ظهر ۱۳:۰۷ مغرب ۲۰:۴۵ اذان صبح فردا ۴:۰۴ طلوع آفتاب ۵:۵۱

زخمه

بغض فروخورده و یک کام بلند

حمیدرضا عاطفی

■ وقتی اثر ارزشمند و گرانسنگ «شناخت دستگاه‌های موسیقی ایرانی» تالیف دوست مهربان و موسیقیدان، آقای «محمدرضا فیاض» را دیدیم بی‌درنگ یاد این آیه قرآن افتادم که: «وعسی آن تکرهو شیئا و هو شر لکم و الله یعلم و اتمن لا تعلمون» و البته این بیت حافظ نیز که «غمناک نباید بود از طعن حسودای دل / شاید که چو وا بینی خیر تو در این باشد.» حالا چرا؟ حدود دو سال پیش وقتی به سه‌هو و خطا یا با عمد و عناد (در هر حال فرقی نداشته) چند عکس یادگاری پایان سال یکی از کلاس‌های هنرستان دختران در یک سالیت یا وبلاگ منتشر شد، عنبر چند مدرس این هنرستان را خواستند. در آن زمان خانه موسیقی و خود مسوولان هنرستان به این اقدام -که گفته می‌شد موقتی است- واکنش نشان داده و با حمایت از این مدرسان نامه‌نگاری‌هایی نیز با اداره ارشاد تهران صورت گرفت که در نهایت راه به جایی نبرد.

متأسفانه بعد از گذشت چند ماه آن مسئله شامل مرور زمان شد و خیلی راحت محمدرضا فیاض مدرس با تعهد و جدی در امر آموزش موسیقی منفعل و متحیر از عمری که برای آموزش هنر موسیقی سپری کرده بود به کناری نشست و شاید با خود می‌اندیشید که چرا سر گذشت قبولی رتبه چهارم کنکور باید به اینجا بکشد!

به هر حال در این شرایط فرهنگی و اجتماعی که کمتر کسی همتی فرهنگی و حمیتی برای اجرا و پیشبرد کارهای بزرگ و تاثیرگذار دارد خوشبختانه هنوز هستند برخی دوستان فعال که چراغ فرهنگ و هنر را در هر شرایطی با غیرت و حس نوع‌دوستی و... فروزنده نگه می‌دارند و در این مسیر «محمد موسوی» (ناشر موسسه ماهور) یکی از آنهاست. او با درک شرایط دوست عزیز محمدرضا فیاض و نیاز زمانه با یک تیر دو نشان زد؛ هم با پیشنهاد تولید اثر این فیاض را از فضایی که برایش درست کرده بودند جدا کرد و از سوی دیگر مسبق خلق اثری شد که تا حدودی به غنای آثار فرهنگی و ملی ایران افزود. از همه مهم‌تر این شرایط موجب شد تا فیاض به سبب وقت و زمانی که متعاقب بیکاری از هنرستان به دست آورده بود با جدیت اثری را تالیف کند که تا ابد به نام او ثبت و به یادگار می‌ماند؛ اتفاقی که ممکن بود هرگز در زمان تدریس او در هنرستان رخ ندهد.

شناخت دستگاه‌های موسیقی ایرانی مجموعه‌ای پیرامون موسیقی ایران و دستگاه‌ها و آوازهای آن شامل هفت عدد سسی‌دی به همراه کتابچه مصور است. در این اثر اطلاعات مفیدی درباره علم موسیقی و ویژگی‌های موسیقی ردیف دستگاهی ایران به همراه بیش از ۲۰۰ قطعه موسیقی باکلام و بی‌کلام از استادان، خوانندگان و موسیقیدانان ایرانی و خارجی به عنوان نمونه ارایه شده است.

در پشت جلد این اثر و در آغاز مطلبی کوتاه درباره انگیزه‌های تولید شناخت دستگاه‌های موسیقی چنین آمده است: «دستگاه‌های موسیقی ایرانی چیستند؟ آیا شخص یا اشخاص معینی آنها را ساخته‌اند؟ چه زمانی، به چه دلایلی و به چه منظوری؟ چگونه می‌توان آنها را از هم تشخیص داد؟

و... شناخت دستگاه‌های موسیقی ایرانی کوششی است برای پاسخگویی به آنها با نگاهی روزآمد». گویندگان این اثر که خود از هنرمندان نمایشی و موسیقی هستند عبارتند از ماندانا کریمی (فرزند نصرت کریمی) و همسرش مهرداد اسکویی و فرشاد توکلی؛ ضمنا علاوه بر استفاده از آثار متنوع و مختلفی که توسط آهنگسازان و نوازندگان بسیاری تولید و منتشر شده است، نوازندگانی چون احسان ذبیحی‌فر (کمانچه) فرشاد توکلی (سه‌تار) و سیاحوش ایمانی (تار) نیز به‌طور اختصاصی برای این اثر همکاری کرده‌اند. انتشار اثر صوتی و مکتوب «شناخت دستگاه‌های موسیقی ایرانی» را به فیاض به عنوان مولف و به موسوی ماهور به عنوان ناشر تبریک می‌گوییم چراکه بدون پشتوانه دولت و صرفا با همت خویش اثری آموزشی و مفید را به عرصه هنر موسیقی افزودند.

شرق

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران
صاحب امتیاز و مدیر مسئول: مهدی رحمانیان
نشانی: میدان آرژانتین، خیابان زاگرس، پلاک ۹، ساختمان شرق، طبقه همکف
تلفن: ۸۸۶۵۴۳۹۱-۲ نامبر: ۸۸۸۸۰۰۷۱۹-۱ تلفن آگهی‌ها: ۸۸۶۵۸۵۷۵
امور مشترکین: تلفن: ۲۲-۸۸۸۱۴۳۳
توزیع: شرکت پیام‌رسان پیروز تلفن: ۵-۶۶۱۸۳۱۳۰
چاپ: گلریز تلفن: ۶۶۸۰۶۲۷۶
www.sharhnewsaper.ir

تهران : اذان ظهر ۱۳:۰۷ مغرب ۲۰:۴۵ اذان صبح فردا ۴:۰۴ طلوع آفتاب ۵:۵۱

بوی جوی مولیان

تورج زاهدی

«کسایی»؛ مظهر «نی» و استاد «مولف»

نباید چنین پنداشت که استاد تجویدی در نوازندگی ویلن، قدرت چندانی ندارد (زیرا او یک استاد کامل بود که ویلن را در نهایت توانایی و قدرت و تکنیک می‌نوخت). نکته اینجااست که کسایی با همین ساز ناقص نی، که دامن‌ماش به زحمت از یک اکثاو تجاوز می‌کند، در این قطعه، چندان قدرتمند و خیره‌کننده می‌نوازد که ویلن را مجبور به تسلیم و دنباله‌روی می‌کند! حاکمیت کسایی بر نی، یک حاکمیت بلانمازع و قدرتمند است. در مورد هر یک از سازهای اصیل، چندین استاد حاقق و توانا وجود دارند که شاگردان به آنها مراجعه می‌کنند اما در مورد نی، فقط یک استاد وجود داشت که همانا کسایی بود و شاگردانش (یعنی استادان امروز نی، همچون محمد موسوی و حسن ناهید و...) غیابا در مکتبش شاگردی می‌کردند و به اعتراف خودشان وقتی بعضا با استاد ملاقات می‌کردند، از تماشای نوازندگی او نکاتی می‌آموختند. چنانکه استاد محمد موسوی، درسهست نفرست نفس کشیدن هنگام نواختن نی را فقط از طریق یک بار تماشای نوازندگی استاد کسایی آموخت.

نکته دیگر در مورد حاکمیت مطلق کسایی بر نی، این است که در سازهای دیگر، هر یک از نوازندگان، شیوه مخصوص خود را دارد. چنانکه تار جلیل شهناز، زمین تا آسمان با نوازندگی محمدرضا لطفی فرق می‌کند، و فرهنگ شریف با این دو متفاوت است. در مورد سه‌تار و سنتور و سایر سازها هم، چنین است. اما در مورد نی، استادان نی، به دلیل شاگردی در مکتب یک استاد واحد (که همانا استاد کسایی باشد)، همگی سبک مشترکی دارند، فقط در برخی جزئیات کوچک، ممکن است با یکدیگر متفاوت باشند. استاد کسایی آن‌قدر بر نواختن نی تسلط یافته بود که برای او دیگر چیزی به عنوان ساز وجود نداشت، به هیچ واسطه‌ای، هر چه را که اراده می‌کرد می‌نوخت. چندان که با هر لوله مجوف و خالی، مانند قطعه‌ای از یک شیلنگ، یا یک لوله فلزی، حتی با یک بطری خالی نوشابه، قادر به نواختن نی بود!

او حتی می‌توانست بدون ساز هم نوازندگی کند. آن هم به این شیوه که فقط یک انگشت را گوشه لب می‌گذاشت؛ چنان زیبا می‌نوخت که گویی به راستی با یک ساز نی، مشغول نوازندگی است! اما آنچه مهم است، تأثیری است که استاد حسن کسایی، از خود روی موسیقی ایرانی به جای گذاشته است. او نه فقط یک «نوازنده استاد» به شمار می‌رود، یک «استاد مولف» هم هست. «استاد مولف» در قاموس موسیقی ایران، به کسی می‌گویند که با هر دو ردیف آوازی و سازی آشنا باشد و علاوه بر نواختن، بتواند همراه با سازش، به خوانندگی هم بپردازد و بعضا شعر هم بگوید.

استاد کسایی چنین کسی بود. نوازندگی و خوانندگی و شاعری، جزئی از وجود موسیقایی او به شمار می‌رفت. به علاوه به حد وفور، از «آن» یعنی همان آنی که حافظ در شعرش می‌فرمود (بنده طلعت آنیم، که آنی دارد) برخوردار بود. همان بخشش کریمانه خدایی، که استاد نورعلی خان برومند، به‌ه اعتراف صادقانه خودش، از آن بهره‌ای نداشت.غلبه فراگیر استاد حسن کسایی چندان گستره و شمولیتی دارد که نه فقط استادان امروزی نی، که جمع شاگردان آنها نیز (که باید از استادان بلافضل خود تأسیی بجویند)، همگی از تنها استاد بزرگ و مظهریت نی، «استاد حسن کسایی» پیروی می‌کنند. بنابراین، همه نوازندگان امروز نی در ایران، خواه نخواه می‌کند تا خود را به کسایی برساند و همه توش و تواتش را به خرج می‌دهد که ویلن در برابر نی کی نیاورد (و البته کم می‌آورد)!

■ ■ ■

به ترتیب حروف الفبای انگلیسی (A-Z) فهرستی وجود دارد: ۹۰ نفر مشهور در دنیا که خودکشی کردند. در این فهرست نام کسانی چون «آدولف هیتلر»، «سیلوا پلات»، «کرت کوپین»، «فورجنیا ولف» و به چشم می‌خورد. چند نفری هم از این فهرست، روزنامه‌نگار بودند یا به نوعی به فعالیت رسانه‌ای مشغول بوده‌اند.

به ترتیب حروف الفبای انگلیسی (A-Z) فهرستی وجود دارد: ۹۰ نفر مشهور در دنیا که خودکشی کردند. در این فهرست نام کسانی چون «آدولف هیتلر»، «سیلوا پلات»، «کرت کوپین»، «فورجنیا ولف» و به چشم می‌خورد. چند نفری هم از این فهرست، روزنامه‌نگار بودند یا به نوعی به فعالیت رسانه‌ای مشغول بوده‌اند.

■ ■ ■

سهمشنبه ۶ تیر ۱۳۹۱ - ۶ شعبان ۱۴۳۳ - ۲۶ ژوئن ۲۰۱۲ - سال نهم - شماره پیاپی ۱۵۶۲ - شماره ۶۳۸ دوره جدید - ۲۰ صفحه

کارتون خواب

ابوالفضل محترمی

untoons@gmail.com

در حاشیه پیدا شدن حیوانات در گوشه و کنار شهرها

برداشت آخر

ممنوعیت‌های جدید چین برای «آی وی‌وی»

خود را به رخ مخالفان کشیده است. «یوژیو بلاگ» برنده جایزه صلح نوبل سال ۲۰۱۰ به دلیل انتقاد از سیاست‌های چین به ۱۱ سال زندان محکوم شد. چین البته همواره خبرساز بوده؛ از ایجاد محدودیت‌های شدید اینترنتی برای شرکت آزاد است. احساس آزادی ندارد. او در آتلپاش در پکن به خبرنگار روزنامه آلمانی «ولت» گفت پلیس چین به او تذکر داده با رسانه‌ها مصاحبه نکند، در اینترنت مطلبی منتشر نکند و از کشور نیز خارج نشود. به این ترتیب آی وی‌وی امکان شرکت در جلسات دانشگاه برلین را به‌عنوان استاد میهمان از دست می‌دهد. او قرار بود در پاییز سال جاری در دانشگاه هنر برلین به‌عنوان استاد میهمان آغاز به کار کند. آی‌وی‌وی اخیرا هم به همین دلیل با اراسل پیامی ویدیویی، در نمایشگاه آاترش در سوئد شرکت کرد. این نمایشگاه شامل بسیاری از کارهای مهم او از جمله اثر «داکومناس» بود که سال ۲۰۰۷ در شهر کاسل آلمان اجرا شده است. محدودیت‌های موجود برای آی وی‌وی باعث خواهد شد او نتواند در نمایشگاه‌هایی که قرار است امسال در انگلستان و واشنگتن برگزار شود، شرکت کند. این منع و محدودیت‌ها، اولین نمونه‌از برخورد دولت کمونیستی چین با هنرمندان این کشور است؛ هرچند دولت چین مدت‌هاست با دستگیری بلاگرها و نویسندگان، قدرت

«آی وی‌وی» هنرمند معترض چینی که سال گذشته توسط پلیس بازداشت و بعد از مدتی آزاد شد، می‌گوید پلیس چین او را از هر گونه تماس و گفت‌وگو با رسانه‌ها منع کرده است. هنرمند معترض چینی اعلام کرد گرچه اکنون آزاد است، اما احساس آزادی ندارد. او در آتلپاش در پکن به خبرنگار روزنامه آلمانی «ولت» گفت پلیس چین به او تذکر داده با رسانه‌ها مصاحبه نکند، در اینترنت مطلبی منتشر نکند و از کشور نیز خارج نشود. به این ترتیب آی وی‌وی امکان شرکت در جلسات دانشگاه برلین را به‌عنوان استاد میهمان از دست می‌دهد. او قرار بود در پاییز سال جاری در دانشگاه هنر برلین به‌عنوان استاد میهمان آغاز به کار کند. آی‌وی‌وی اخیرا هم به همین دلیل با اراسل پیامی ویدیویی، در نمایشگاه آاترش در سوئد شرکت کرد. این نمایشگاه شامل بسیاری از کارهای مهم او از جمله اثر «داکومناس» بود که سال ۲۰۰۷ در شهر کاسل آلمان اجرا شده است. محدودیت‌های موجود برای آی وی‌وی باعث خواهد شد او نتواند در نمایشگاه‌هایی که قرار است امسال در انگلستان و واشنگتن برگزار شود، شرکت کند. این منع و محدودیت‌ها، اولین نمونه‌از برخورد دولت کمونیستی چین با هنرمندان این کشور است؛ هرچند دولت چین مدت‌هاست با دستگیری بلاگرها و نویسندگان، قدرت

دوره جدید کلاس‌های موسسه «رخداد تازه»

دوره جدید کلاس‌های موسسه مطالعاتی «رخداد تازه» از روز شنبه دهم تیر آغاز خواهد شد. این دوره در سه بخش علوم اجتماعی، فلسفه، هنر و ادبیات برگزار خواهد شد. در بخش علوم اجتماعی استادیانی چون محمدمالجوبیزن عبدالکریمی و خشایار دیهیمی، در بخش فلسفه امید مهرگان و محمدرضا قربانی و در بخش هنر و ادبیات مصطفی مهرآیین و علی باباجاهی حضور دارند. در این دوره نعمت‌الله فاضلی و محمد فاضلی کارگاه‌هایی بر گزار خواهند کرد. علاقه‌مندان به شرکت در کلاس‌های این دوره می‌توانند با شماره تلفن ۸۸۰۲۳۰۸۰ تماس بگیرند.

ادامه از صفحه اول

«هرسی» و ایران

اما در هر قضائاتی باید به واقعیاتی توجه داشت: اولاً رییس‌جمهور منتخب کنونی و طرفدارانش می‌دانند که نفوذ آنان بر ارتش ضعیف است، زیرا شعارهای اخیر و تجربیات پیشین، ارتشیان را بیمناک کرده که مبادا با کنار کشیدن، جان‌شان در خطر باشد. دیگر اینکه در کشورهایی که پیشینه دموکراسی ندارند جنگ بر سر قدرت و مزایایی است که از آن حاصل می‌شود، بنابراین نمی‌توان انتظار داشت که صاحبان قدرت آن را به آسانی از دست بدهند. و باز نکته مهم دیگر این است که منتخب شماره دو اخوان‌المسلمین و طرفدارانش واقفاند که علاوه بر ارتش نیمی از رأی‌دهندگان نیز نظر دیگری داشته‌اند. یعنی به آن آسانی هم نمی‌توانند سلاقی شخصی خودشان را در امور زندگی مردمی که بخش بزرگی از آنان نیز مسیحیان قبطی هستند، تحمیل کنند و باز می‌دانند که کل مشارکت در انتخابات ضعیف بوده و چندان بیش از ۵۰ درصد نبوده است و از قضا این طرفداران اخوان بودند که بیشترین مشارکت مسلکی را داشته‌اند و معترضانی که مشارکت نکردند در شمار طرفدارانشان نبوده‌اند. پس باید در مواقع‌شان رعایت این نکات را بکنند. اما در درون نیز با چالش‌های جدی مواجه‌اند. بخش بزرگی از رأی‌دهندگانشان سلفیون تحت الحمایه عربستان بوده‌اند و بعید نیست نسبت به جمهوری اسلامی از دید عربستانی و شیعه‌ستیزانه بنگرند و دیگر دیدگاه اقتصادی است که در رویکردهای دولت جدید، با همه محدودیت‌هایی که دارد، اثرگذار است. فراموش نشود که بزرگ‌ترین منبع درآمد مصر تورسم غربی و غیرمسلمانان است که در صورت تداوم شعارها و برخی ضدیت‌های ضد مسیحی سلفی این منبع درآمد به کلی خشک خواهد شد و سلفیون باید پاسخگوی فشارهای اقتصادی بعدی بر مردم باشند و اخوانیون مصلحت‌گرا چنین اجازه‌ای به سلفیون نخواهند داد!

با توجه به اینکه اخوان‌المسلمین قدیمی تاثیرگذاری بسیار بر حرکات اسلامی ۷۰ سال قبل ایران داشته است، برخی از این ایرانیان، اخوان‌المسلمین را هنوز به همان چشم می‌نگرند، در حالی که اینان با مشارکت مستقیم در مجلس مصر و در امور حکومت مصلحت‌گراتر از تصورات هستند. از اینها گذشته عامل اقتصادی حیاتی دولت مصر که شرط آن کنار آمدن با غرب است دریافت کمک سالانه یکی، دومیلیارد دلاری از آمریکا و بسیار بیش از اینها از عربستان است، که مستلزم رعایت محدودیت‌هایی در رفتارهایشان درباره اسرائیل است. ضمناً بسیاری از انقلابیون مصری حرکات سوریه را نیز بخشی از «بهار عربی» می‌دانند و نسبت به آن احساسی متفاوت دارند و بیان هم کرده‌اند. بنابراین محمد المرسی رییس‌جمهور منتخب مهندس تحصیل‌کرده آمریکا، آنقدر ریاضی بلد است که در این معادله چندین مجهولی، چندان جدی، به دنبال راهحلی سریع و دلپخواهی نباشد. قدری رعایت نیمه رای‌دهندگان مخالف قدری رعایت نیمه رای‌دهندگان اغلب مخالف، قدری ملاحظه‌ار تش، قدری ملاحظه تورپرست فرنگی همه چیز نوش و همه چیز نبوش، قدری ملاحظه سلفیون و عربستان‌شان، قدری ملاحظه نیاز به کمک آمریکا، قدری ملاحظه مشکلات رویارویی جدی با اسرائیل و قدری زیاد ملاحظه شکم گرسنه و بیکاری جمعیت بیش از حد زیاد کشور و نبود انواع منابعی که پاسخگوی آن باشد. اینها چیزهایی است که یک دولت در تصمیماتش با آن مواجه است و ممکن است در عمل به همان «تئیر بی‌بال و دم و اشکم» مولانای خودمان بینجامد.

دکه

شماره ۱۶ «آسمان» رسید

■ شماره ۱۶ مجله هفتگی خبری- تحلیلی آسمان منتشر شد. گزارش اصلی این شماره آسمان با تیتر «عارف می‌آید؟» عکس جلد این شماره را باعث شده است. گمانه‌ها بر سر حضور معاون اول دولت خامنی در انتخابات ۹۲ و اینکه آیا وی نامزد اصلاح‌طلبان است یا خیر، موضوع این گزارش است. سازمان وکلای قوه‌قضاییه به جای کلسون وکلا؟ عنوان پرونده‌ای درباره لایحه جامع وکالت است. پرونده‌ای درباره انتخابات ریاست‌جمهوری مصر، برخورد با بدحجابی پای برج میلاد، سرنوشت اسکله‌های پنهان چه شد و مصلیب معاون اول که عنوان پرونده‌ای درباره همه حاشیه‌های معاونان این رییس‌جمهوری است. از دیگر مطالب آسمان شماره ۱۶ است. این هفته‌نامه در ۱۰۰ صفحه به قیمت ۲۰۰ تومان روی کیوسک‌های مطبوعاتی در دسترس علاقه‌مندان است.